Ner 298. ROK 1842. PIĄTEK 30 GRUDNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Sylwestra Papieża.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Lassota.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
28 6	27 4, 181	— 1 8	1 63	PPł Zachodni słaby	Pogoda	
2	4 242	+ 2 9	2 22	Południowy słaby	Pogoda z Chmurami	
10	5 726	+ 2 1	2 19	Żaden		

Ogłaszając prenumeratę na następny kwartał, Wydawca GAZETY KRAKOWSKIÉJ *uprasza Szanownych Abonentów, o wczesne zapisywanie się; albowiem taką tylko ilość exemplarzy wybijać postanowił, jaka po obliczeniu* najdaléj do dnia 6 Stycznia roku 1843 *Abonentów, okaże się być potrzebną. — Prenumerata kwartalna Złp. 10, miesięczna Złp. 4.*

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Nro 23762.

DYREKCYA POLICYI.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Celem zapobieżenia jakiemu kolwiek bądź wypadkowi, jak również dla zaprowadzenia stałego porządku co do zajazdów i odjazdów przed nowo wyrestaurowany teatr M. Krakowa, podaje do publicznéj wiadomości, iż wszelkie powozy w czasie przedstawienia teatralnego zajeżdżać mają przed teatr ulicą Szczepańską i stawać przed bramą teatru od strony placu Szczepańskiego. Po wysiednieniu osób powozy odjeżdżać będą ku plantacyom na gościniec publiczny; jeżeli nie mają obowiązku czekania, w przeciwnym razie udawać się drogą dopiero wskazaną na plac Szczepański i tam w miejscu do tego przeznaczoném i na ten cel oświetlać się mającém, czekać będą do chwili zachodzącéj potrzeby zajazdu. Po zabraniu osób z teatru wychodzących, zajeżdżać mają powozy przed wyżéj wspomnioną bramę od strony plantacyj koło placu Szczepańskiego (którędy poprzednio odjechały) i udawać się wprost ulicą Szczepańską, którą przejechawszy, wolno im jest udać się w swoje strony. Ogłaszając Dyrekcya Policyi niniejsze rozporządzenie do ścisłego stósowania się do niego publiczność wzywa.

Kraków dnia 28 Grudnia 1842.

Dyrektor Policyi
WOLFARTH.
Sekr. *Ducillowicz.*

Wiadomości zagraniczne.

POLSKA.

Warszawa 20 Grudnia.

Wypis z protokułu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

z Bożéj łaski:
MY MIKOŁAJ I.,
Cesarz i Samowładzca Wszech Rossyi,
Król Polski,
etc. etc. etc.

Zważywszy, że zarząd górnictwa krajowego, z woli naszéj, w roku 1833 czasowo ban-

kowi polskiemu oddany, przy teraźniejszém swojém rozwinięciu, staje się dla niego uciążliwym i że z powodu naznaczenia ukazem naszym z dnia 23 Marca 1841 roku oddzielnego źródła na pokrycie poczynionych przez bank na górnictwo wydatków, ustała potrzeba pozostawienia nadal zakładów górniczych pod jego zarządem;

Na przedstawienie rady Administracyjnéj Królestwa; postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1. Z dniem 1 Stycznia 1843 roku górnictwo krajowe, od banku polskiego ma być odłączone i pod zarząd osobnego wydziału przy kommissyi rządowéj przychodów i skarbu oddane.

Art. 2. Wydział górniczy składać się będzie: *a)* Z dyrektora wydziału, któremu nadają się te same attrybucye, jakie służą innym dyrektorom wydziałowym w kommissyach rządowych. *b)* Z czterech członków, należących do kollegium tego wydziału, a mianowicie z naczelników: administracyi, części technicznéj budowniczéj i rachunkowości. Do kollegium tego należéć będzie i kontroller jeneralny banku, w interessach, ze stosunków z tymże bankiem wynikających, a nadto wydział ten *c)* mieć będzie kancellaryą, którą mu etat oznaczy.

Art. 3. Wydział górniczy zostawać będzie pod bezpośredniém zawiadywaniem dyrektora głównego, prezydującego w kommissyi Rządowéj przychodów i skarbu.

Art. 4. Dyrektor główny, prezydujący w kommissyi Rządowéj przychodów i skarbu, przedstawi do zatwierdzenia rady administracyjnéj projekt wewnętrznéj organizacyi wydziału górnictwa i porządku załatwiania w nim interessów; w projekcie tym ma być zakreślony, obręb działalności tego wydziału, z wskazaniem jakiego rodzaju interessa decydować będzie dyrektor główny przychodów i skarbu, a w jakich do decyzyi wyższéj odnosić się będzie.

Art. 5. Wydział górniczy, interessa do załatwienia sobie zostawione, rozpoznawać i decydować będzie kollegialnie na swych posiedzeniach.

Art. 6. Do prawomocności decydowania interessów, potrzebny jest komplet, najmniéj z trzech członków złożony; w razie równości zdań, prezydujący rozwiązuje; gdyby zaś prezydujący nie dzielił zdania większości, może żądać, aby przedmiot narady był zawieszony w wykonaniu i do decyzyi dyrektora głównego przychodów i skarbu oddany.

Art. 7. Dyrektor główny przychodów i skarbu, interessa górnicze, sobie przedstawione, co do administracyjnéj i rachunkowéj mocen będzie odsyłać pod rozbiór kommissyi rządowéj przychodów i skarbu, a przy ocenieniu przedmiotów technicznych, przybywać do narady znawców; te zaś z nich, które wymagać będą decyzyi rady administracyjnéj, obowiązany jest przedstawić jéj, z dołączeniem swojéj opinii.

Art. 8. Kommissya Rządowa przychodów i skarbu porozumie się z bankiem polskim, względem zapewnienia górnictwu potrzebnego kapitału obrotowego.

Art. 9. Wszelkie superaty z dochodów górniczych, po opłaceniu wydatków bieżących, mają być wnoszone do kassy jeneralnéj Królestwa.

Art. 10. Dyrektor główny, prezydujący w kommissyi rządowéj przychodów i skarbu, przedstawiać będzie corocznie, do zatwierdzenia rady administracyjnéj, etaty służby górniczéj.

Art. 11. Obowiązkiem będzie wydziału górnictwa, z wszelkich funduszów, dochodów i wydatków górniczych, tudzież z wszelkiéj produkcyi materyałów, zgoła ze wszystkich działań téj gałęzi służby, rachować się przed najwyższą izbą obrachunkową. Tym końcem, za zniesieniem się z tąż izbą, zaprowadzi najprostszą i najdokładniejszą u siebie rachunkowość, a to w taki sposób, ażeby po upływie każdego roku, nie daléj jak w ciągu następnego, wszelkie rachunki, łącznie z dowodami, najwyższéj izbie obrachunkowéj składanemi były.

Art. 12 Obowiązkiem będzie wydziału górnictwa, po upływie każdego roku, w terminie dla wszystkich władz na to oznaczonym, składać dyrektorowi głównemu przychodów i skarbu sprawozdanie ze wszelkich czynności, które włączone być ma do ogólnego sprawozdania z działań kommissyi rządowéj przychodów i skarbu.

Art. 13. Wykonanie niniejszego ukazu, który w dzienniku praw ma być umieszczonym, poruczamy radzie administracyjnéj naszego królestwa Polskiego.

Dan w Petersburgu, d. 3 Grudnia 1842 r,
(podpisano) MIKOŁAJ.

Przez Cesarza i króla minister sekretarz stanu
Ig. *Turkułł.*

FRANCYA.

Paryż 19 *Grudnia.*

Wczoraj wszystkie dzienniki oppozycyjne nalegały na rząd, aby żądał od gabinetu hiszpańskiego zadośćuczynienia za wyrządzone zniewagi konsulowi francuzkiemu w Barcelonie. Dziś

i »*Presse*« oświadcza się bardzo energicznie za podobném żądaniem.

Giełda 19 *Grudnia.* Niższe notowania angielskich papierów zniechęciło naszych spekulantów jeszcze przed otwarciem dzisiejszéj giełdy. Usiłowano wprawdzie podwyższyć kursa, ale wystawienie na sprzedaż dla wszczętych zawikłań dyplomatycznych niespokojnościami Barcelońskiemi wywołanych przeważało. — (*Dopisek*) Po giełdzie paniczny postrach opanował spekulantów. Mówiono, że tutejszy sprawujący interesa hiszpańskie udał się do pana Guizot i żądał odwołania pana Lesseps, francuzkiego konsula w Barcelonie, przyczém miał oświadczyć, iż w razie przeciwnym upoważniony został do żądania swoich passportów. Pogłoska ta najniekorzystniéj wpływała na kursa rent francuzkich.

Dnia 18 *Grudnia.*

W biórach ministerstwa marynarki od dni kilku wielka panuje czynność. Słychać o bliskiéj wyprawie kilku okrętów z wojskiem i amunicyą do wysp Marquessas.

Ponieważ przedsiębiórca wydobycia okrętu »*Telemaque*« zbiegł, nie zapłaciwszy robotnikom 6 miesięcznéj należytości, przeto dalsze prace ustaną, ile że jest bardzo prawdopodobném, iż mniemane bogactwa na innym uwieziono statku.

HISZPANIA.

Paryż 17 *Grudnia.* Depesza telegraficzna: *Perpignan* 15 *Grudnia.* Dnia 12 Grudnia w Bercelonie rozstrzelano 13 żołnierzy z korpusu ochotników. Żadnemu hiszpanowi nie wolno było opuścić miasto.

Bajonna 13 *Grudnia.* D. 11 Grudnia 3 pułki piechoty udały się z Barcelony do Girony i ku granicy francuzkiéj. Port prawie opuszczony, gdyż prawie wszystkie wojenne okręty angielskie i francuzkie wróciły na dawne swoje stanowiska. W Walencyi obawiano się że Espartero sprawców prędko utłumionego zaburzenia do surowéj pociągnie odpowiedzialności. Wojsko za rejentem postępujące zapewne rozpędzi bandy karlistów teraz znowu coraz śmieléj występujących.

Madryt 10 *Grudnia,* Z pewnością twierdzą, że Infantowi Don Franciszkowi de Paula nakazano opuścić Hiszpanią wraz z familią.

Ministrowie zgromadzają się obecnie co dzień dla naradzenia się względem skutecznych środków przeciw nadużyciom prassy.

WŁOCHY.

Rzym 7 *Grudnia.*

Katolicki dziennik *Tablot* pisze: »Miguel Navarra, niegdyś Franciszkanin w Grenadzie, po zniesieniu klasztorów w Hiszpanii, znalzł schronienie w klasztorze Franciszkańskim w Rzymie, i w kollegium Propagandy nauczył się przez jeden rok języka chińskiego. W r. 1841 popłynął on do Makao, zkąd przysłał do Rzymu po łacinie napisany opis podróży swojéj, z tém doniesieniem: że wikaryusz apostolski w Makao polecił mu udać się do armii angielskiéj, dla udzielania pomocy duchownéj katolikom irlandzkim. Jakoż udał się tam rzeczywiście. Missyonarz, teolog, filozof, mówca, matematyk, astronom, utalentowany we wszystkiém, posiadający 5 narzeczy chińskich, do tego w kwiecie swego wieku, bo ma dopiero lat 33, i ożywiony nadzwyczajnym zapałem dla swéj religii; czegoż nie można się spodziewać po usiłowaniach jego dla katolicyzmu w Chinach, kiedy teraz z woli Opatrzności zdaje się, że przyszedł dzień zbawienia dla tego ludu.«

MULTANY i WOŁOSZCZYZNA.

Jassy 30 *Listopada.*

Prawie z pewnością twierdzić można, że pogłoski o wyborze p. Kiselewa na xięcia Wołoskiego są bezzasadne. Gazeta Wołoska bowiem wylicza 37 ba-arów jako kandydatów do téj godności, a imie jenerała nie znajduje się między niemi.

SERBIA.

Belgrad 6 *Grudnia.*

Kiamil Basza otrzymał w téj chwili z Konstantynopola ważne depesze; według których p. Butenieff zabierał się do opuszczenia stolicy tureckiéj dla tego że porta oświadczyła iż nie może zastosować się do żądania jego dworu i przywrócić złożonego xięcia Michała Obrenowicza na tron Serbski. P. Lieven wyjeżdża ztąd; Pan Lieven odbędzie podróż do Konstantynopola lądem.

CHINY.

Nankin 16 *Września.*

Oficerowie angielscy na szczytach wieży porcelanowéj w Nankinie, spożywali biesiadę, przy któréj spełniali toasty za zdrowie królowéj Angielskiéj i Cesarza Chińskiego. Wieża

pomieniona jest tylko pokryta dachówką porcelanową. Bogactwa Nankinu mają być niezmierne.

Ludność Chin jest następująca: 1 prowincya Petszeli, łącznie ze stolicą Nankinem, liczy 27,990,871 mieszkańców; 2) Szantung, 28,958,760; 3) Kiangstu z Nankinem 37,843,501; 4) Ankho, 34,168,059; 5) Tszekiang 25,156,784; 6) Fukien, 14,777,410; 7) Kunitszeu, 528 219; 8) Kiangsi, 713,895; 9) Kwantuug z Kantonem, 19,174,030; wymienione prowincye leżą nad morzem. Wewnętrzne zaś prowincye tak są zaludnione: 10) Tszamli, 10,207,256; 11) Tszamsi 14,004,210; 12) Itszuem 21,435,678; 13) Jounan, 5,561,320; 14) Honan, 23.037,171; 14) Honpi, 27,370,098; 15) Hunan, 18,652,517; nakoniec 16) Kiangsi, 30,426,999.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od dnia 28 do dnia 29 Grudnia.

Alferoki Achiles urz. ces. ross, Blaski Leopold, Keller Franciszek ob., Majewski Wilchelm, z Polski; — Marchoni Ludwika ob., Chisvini Michał, Charle Helena, Dąbski ob.. Kocz Romuald, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa

Brzeski Władysław ob., Maizel Karolina, do Polski; — Skrzyński Kajetan ob., Bobrowski Adolf ob., do Galicyi; — Lambry, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 220 *D. S. J.*

SEKRETARZ JENERALNY SENATU RZĄDZĄCEGO.

Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Upoważniony reskryptem Senatu Rządzącego z dnia 9 Grudnia r. b. do Nru 6482 D. G. S. wydanego, Sekretarz Jeneralny Senatu ogłasza niniejszym konkurs na trzy posady następujące: 1) Na posadę stejgra pierwszego kopalń węgla w Jaworznie z płacą etatem w kwocie złp. 720 rocznie oznaczoną; 2) Na posadę stejgra kopalń węgla w Niedzieliskach, do której pensya etatem w kwocie złp. 700 jest przywiązaną; i 3) Na posadę stejgra kopalń galmanowych w Jaworznie, Jeleniu i Szczakowy z pensyą roczną w kwocie złp. 600 etatem przekazaną.

Mający chęć ubiegania się o powyższe posady, zechcą podania swe wdowody posiadanych kwalifikacyj opatrzone na stemplu ceny złp. 2 na ręce Sekretarza Jlnego w przeciągu dni 14 złożyć, po upływie bowiem terminu tego konkurs o którym mowa zamkniętym zostanie. Dowody powyżej dopiero wzmiankowane odnoszą się do wykazania: 1) iż ubiegający się są niewątpliwie tutejszo-krajowymi poddanymi, 2) obejmować powinny opis życia (*Curriculum vitae*) 3) świadectwo władz policyjnych, że zgłaszający są moralnej konduity i w niczem nie poszlakowani, a nakoniec 4) że kandydaci posiadają potrzebne uzdolnienia do posad które otrzymać sobie życzą.

Kraków dnia 23 Grudnia 1842 r.

DAROWSKI.

Doniesienie prywatne.